

Rapport 25

Het gebruik van en de behoefte aan kinderopvang voor baby's en peuters jonger dan 3 jaar in het Vlaamse Gewest

Onderzoekers: dr. Eveline Teppers en Wouter Schepers
Promotor: Prof. dr. Tine Van Regenmortel

Samenvatting

Het voorliggend onderzoek had niet alleen als doel om via een representatieve steekproef het opvanggebruik van kinderen onder de 3 jaar woonachtig in het Vlaamse Gewest in kaart te brengen, maar ook om een inschatting te maken van de onvervulde behoefte aan formele opvang. Het onderzoek werd in het kader van het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin uitgevoerd door het HIVA - KU Leuven, in samenwerking met Kind en Gezin.

In dit rapport komen volgende topics aan bod:

- de frequentie en de intensiteit van het opvanggebruik tijdens de laatste 'gewone' week. Voor het in kaart brengen van het opvanggebruik is er binnen deze studie, wat nieuw is ten opzichte van voorgaande onderzoeken, van bij aanvang een duidelijke opsplitsing gemaakt tussen formele opvang en informele opvang;
- de determinanten en redenen van het opvanggebruik;
- de meest gebruikte opvangvorm en de redenen hiervoor;
- het gebruik van opvang op atypische momenten;
- een inschatting van de onvervulde behoefte aan formele opvang.

In dit rapport is ook veel aandacht besteed aan de mogelijke verschillen tussen verschillende subgroepen (bv. naargelang werksituatie en opleidingsniveau van de ouders) in de steekproef. Meestal gaat het echter om bivariate verschillen waarbij er niet gecontroleerd wordt voor ander zaken (bv. gezinskenmerken of kenmerken van het aanbod).

In tegenstelling tot voorgaande onderzoeken naar het gebruik van opvang (Vande Gaer, Gijssels en Hedebouw, 2013; Hedebouw en Petermans, 2009; Van Keer, Bettens en Buysse, 2004; Vanpée, Sannen en Hedebouw, 2000) is de onderzoeksofzet én de vraagstelling van dit onderzoek ingrijpend gewijzigd vooral omwille van de nieuwe doelstelling van dit onderzoek om op een betrouwbare manier informatie op Vlaams niveau over de onvervulde opvangbehoeften te verzamelen. Zo zijn er nieuwe vragen opgenomen (en oude vragen geschrapt), zijn er vier nieuwe gebruiksprofielen (d.i. gebruik van enkel formele opvang, gebruik van enkel informele opvang, gebruik van formele én informele opvang en geen gebruik) opgesteld op basis van de aparte bevraging van formele en informele opvang, is de

steekproefomvang sterk verruimd en zijn de bevragingmethoden (o.a. websurvey i.p.v. postenquête), de bevraging van het opvanggebruik (o.a. laatste gewone week i.p.v. 1ste week van februari met een exclusieve focus op niet-schoolgaande kinderen) en de definiëring en berekening van het opvanggebruik gewijzigd. Omwille van deze verschillen zijn de bevindingen van deze studie minder zuiver te vergelijken met de bevindingen uit voorgaande onderzoeken en zijn uitspraken over longitudinale tendensen minder zuiver.

Net zoals in de voorgaande onderzoeken werd een gestratificeerde steekproef getrokken van een 19 000-tal gezinnen wonende in het Vlaamse Gewest met kinderen geboren tussen 1 juni 2015 en 1 februari 2018 vertrekkende van het Mirage-bestand van Kind en Gezin. In totaal hebben er 6 594 gezinnen deelgenomen aan de bevraging van de uiteindelijk 16 371 gezinnen die werden gecontacteerd, wat overeenkomt met een responsgraad van 40.3%. Door wegingen werd de oorspronkelijke proportionaliteit van verschillende subgroepen in de populatie hersteld.

Er werd voor de bevraging gebruik gemaakt van een websurvey, een telefonische enquête (met een sterkere focus op gezinnen in kansarmoede, met een moeder van niet-Belgische origine en op gezinnen die niet over een e-mailadres beschikken) en een face-to-face enquête (bij die gezinnen waarvoor Berbers, Turks of Arabisch staat genoteerd om de dienstverlening door Kind en Gezin vlot te laten verlopen door een gebrek aan voldoende kennis van het Nederlands, Frans of Engels).

Binnen elk onderzocht topic kunnen volgende belangrijke resultaten en conclusies puntsgewijs worden opgesomd.

Gezins- en socio-economische kenmerken en representativiteit van de (gewogen) steekproef:

- 94.2% van de kinderen tussen 3 maanden en 3 jaar woont in (minstens) één gezin met twee samenwonende of gehuwde partners, wat een goede representatieve weergave is van de populatie;
- 60% van de moeders (tegenover 47% van de vaders) heeft een diploma hoger onderwijs (hogeschool of universiteit), wat een lichte oververtegenwoordiging is in vergelijking met het aandeel in de populatie (54.5%);
- 67.8% van de moeders werkt (resp. 41.8% voltijds en 26% deeltijds), wat stijgt tot 81.2% indien moeders in tijdelijke arbeidsonderbreking mee in rekening worden genomen en 90.6% van de vaders werkt (resp. 86.1% voltijds en 4.5% deeltijds). 95.5% van de kinderen heeft minstens één werkende ouder, wat een goede representatieve weergave is van de populatie;
- 11.2% van de gezinnen leeft in kansarmoede (volgens de definitie van Kind en Gezin), wat een lichte ondervertegenwoordiging is in vergelijking met het aandeel in de populatie (13.9%);
- 26.9% van de gezinnen heeft een moeder van niet-Belgische origine, wat een goede representatieve weergave is van de populatie.

Frequentie en intensiteit van het opvanggebruik door gezinnen met niet-schoolgaande kinderen tussen 3 maanden en 3 jaar:

- 87% maakt gebruik van **formele en/of informele** opvang (voor 81.3% is dit een regelmatig¹ gebruik en voor 5.7% een beperkt² gebruik); 13% maakt geen gebruik, noch van formele noch van informele opvang;
- Duidelijke stijging van het gebruik van formele en/of informele opvang t.o.v. voorgaande jaren (in 2013: 69.7%) maar er is geen uitspraak mogelijk over de precieze evolutie;
- 76.6% maakt gebruik van **formele** opvang (73.8% regelmatig en 2.8% beperkt), dit kan in combinatie zijn met informele opvang. Dit aandeel is het hoogst bij kinderen tussen 1 en 2.5 jaar;
- 68.7% maakt gebruik van **informele** opvang (39.6% regelmatig en 29.1% beperkt), dit kan in combinatie zijn met formele opvang;
- Het aandeel beperkt gebruik is hoger in de informele opvang dan in de formele opvang;
- Er kunnen **vier profielen van (regelmatig en beperkt) opvanggebruik** worden onderscheiden: 58.2% gebruikt formele én informele opvang (de 'combinatie' groep), 18.4% gebruikt enkel formele opvang (waarvan 93.9% op regelmatige wijze), 10.4% gebruikt enkel informele opvang (waarvan 65.7% op regelmatige wijze) en 13% gebruikt geen opvang. Hieruit kan ook worden afgeleid dat ongeveer 75% van de gebruikers van formele opvang dit combineert met het gebruik van informele opvang;
- Binnen het *regelmatig* gebruik van opvang ligt het deeltijds³ gebruik hoger dan het voltijds⁴ gebruik. Het deeltijds gebruik bedraagt ongeveer 75% voor de regelmatige gebruikers van formele opvang en ongeveer 95% voor regelmatige gebruikers van informele opvang. Indien er deeltijds gebruik wordt gemaakt van opvang, zijn het voornamelijk volle dagen (d.i. 5 uur of meer op een dag);
- Het opvanggebruik vindt voornamelijk plaats door de week en veel minder in het weekend. Voor de formele opvang zijn woensdag en vrijdag de minst drukke dagen, terwijl dinsdag en donderdag de drukste dagen zijn. Voor de informele opvang geldt net het omgekeerde: de drukste dagen zijn woensdag en vrijdag;
- Ongeveer 51% van de (*regelmatige en beperkte*) gebruikers van formele opvang doet beroep op formele opvang voor minstens 30 uur per week; voor de informele opvang gaat het slechts om ongeveer 13%;
- Niet-schoolgaande kinderen tussen 3 maanden en 3 jaar worden gemiddeld 3.6 dagen in de week (exclusief weekend) opgevangen in de formele opvang en 1.7 dagen in de informele opvang (exclusief weekend).

1 Regelmatig = 'wekelijks' minstens één dag 5 uur of meer of minstens drie dagen minder dan 5 uur.

2 Beperkt = 'wekelijks' maar niet met de intensiteit van regelmatig gebruik of 'af en toe/maandelijks'.

3 Deeltijds: minder dan 5 dagen 5 uur of meer opvang.

4 Voltijds: minstens 5 dagen 5 uur of meer opvang.

Determinanten van het (regelmatig) opvanggebruik:

- Het *regelmatig* gebruik van formele en/of informele opvang is hoger indien de moeder werkt. Hetzelfde geldt voor de vader maar de **werkstatus** van de moeder is een belangrijkere determinant dan de werkstatus van de vader.
- Het *regelmatig* gebruik van formele en/of informele opvang is het laagst indien beide ouders niet werken (26.8%) en het hoogst indien beide ouders werken (87.9% tot 96.9% afhankelijk van specifieke werkregime) of indien een alleenstaande ouder werkt (94.1%);
- Hoe hoger het **maandelijks netto-gezinsinkomen**, hoe hoger het *regelmatig* gebruik van formele en/of informele opvang en hoe hoger het gecombineerd gebruik van formele én informele opvang;
- Wat betreft **gezinssituatie**, maken alleenstaanden minder *regelmatig* gebruik van informele opvang dan gehuwden of samenwonenden (29.8% versus 39.6%). Binnen de regelmatige gebruikers worden kinderen van alleenstaanden wel meer voltijds opgevangen (dit geldt voor zowel de formele als de informele opvang);
- Kansarme gezinnen maken minder *regelmatig* gebruik van formele en/of informele opvang (46.7% versus 86.0%), van formele opvang al dan niet in combinatie met informele opvang (37.5% versus 78.8%) en van informele opvang al dan niet in combinatie met formele opvang (16% versus 42.8%) dan niet-kansarme gezinnen. Voor kansarme gezinnen is er een stijging van het opvanggebruik t.o.v. 2013, maar opnieuw is er geen uitspraak mogelijk over de precieze stijging. **Kansarmoede status** van het gezin blijkt een minder belangrijke determinant van het opvanggebruik te zijn dan werkstatus van de moeder;

Gezinnen met een moeder van **niet-Belgische origine** maken minder *regelmatig* gebruik van formele en/of informele opvang (55.5% versus 91.8%), van formele opvang al dan niet in combinatie met informele opvang (48.2% versus 84.0%) en van informele opvang al dan niet in combinatie met formele opvang (15.6% versus 49.3%) dan gezinnen met een moeder van Belgische origine. Ook voor gezinnen met een moeder van niet-Belgische origine is er een stijging van het opvanggebruik t.o.v. 2013, maar is er opnieuw geen uitspraak mogelijk over de precieze stijging. Voor de informele opvang zijn origine van de moeder en werkstatus van de moeder even belangrijke determinanten, terwijl voor de formele opvang werkstatus van de moeder een sterkere determinant is dan origine van de moeder.

- Wat betreft provinciale verschillen is het regelmatige gebruik van formele en/of informele opvang het hoogst in West- en Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant en het laagst in Antwerpen en Limburg. Deze verschillen stemmen overeen met provinciale verschillen in werkzaamheidsgraad van de moeders en het beschikbare formele opvangaanbod per 100 kinderen;
- Wat betreft **verstedelijingsgraad** (volgens de VRIND-classificatie) is het *regelmatige* gebruik van formele en/of informele opvang het laagst in de groot- en centrumsteden, wat grotendeels verklaard kan worden door het grotere aandeel kansarme gezinnen, niet-werkende moeders en moeders van niet-Belgische origine in de groot- en centrumsteden.

Redenen voor het gebruiken en het niet gebruiken van opvang:

- De meest aangehaalde reden voor het formele en/of informele opvanggebruik is het 'verder willen blijven werken' (86%). Op tweede plaats komt de reden 'omdat het beter is voor de ontwikkeling van het kindje' (54%);
- De voornaamste opgegeven redenen voor het **niet gebruiken** van formele én informele opvang zijn: het (al dan niet tijdelijk) niet werken van één of beide ouders (62.5% binnen de top 3) en om zelf voor het kindje te kunnen zorgen met het oog op het welzijn van het kindje (51.6% binnen de top 3). Deze twee voornaamste redenen blijven onveranderd tegenover voorgaande onderzoeken;
- Andere opgegeven redenen voor het **niet gebruiken** van formele én informele opvang hebben te maken met het niet vinden van *geschikte* opvang (30.1% binnen de top 3) doordat men bv. geen vertrouwen heeft in de opvang, de opvang te duur is of de opvanguren onaanangepast zijn aan de werkuren. Daarnaast wordt er ook aangegeven dat men geen opvangplaats heeft gevonden, namelijk 11.3% van de niet-gebruikers kon niet terecht bij de formele opvang (voor 5.7% was dit de belangrijkste reden voor het niet-gebruik) en 12.7% kon niet terecht bij de informele opvang (voor 1.6% de belangrijkste reden voor het niet-gebruik).

De meest gebruikte opvangvorm door regelmatige gebruikers:

- Binnen de *regelmatige* gebruikers van formele en/of informele opvang is de meest gebruikte opvangvorm in dalende volgorde: de groepsopvang met inkomenstarief (IKT) (37.9%), de gezinsopvang met IKT (21.3%), de grootouders (18.3%), de groepsopvang met een vrije bijdrage (16%), de gezinsopvang met een vrije bijdrage (3.6%) en andere vormen van informele opvang (zoals andere familieleden, opvang aan huis, etc., gaande van 0.3% tot 1.8%). In overeenstemming met de evolutie binnen het formele opvangaanbod, is er ten opzichte van 2013 een daling van het gebruik van de gezinsopvang (zowel met IKT als vrije bijdrage) en een stijging van de groepsopvang met IKT als meest gebruikte opvangvorm;
- Voor 78.8% van de *regelmatige* gebruikers bestaat de meest gebruikte opvangvorm uit formele opvang (voor 53.9% is dit groepsopvang) en voor 21.2% uit informele opvang (voornamelijk door de grootouders);
- Het aandeel opvang door de grootouders als meest gebruikte opvangvorm verschilt niet significant met 2013, maar er is wel een lichte stijging van andere vormen van informele opvang als meest gebruikte opvangvorm;
- Indien moeder of vader een hogere **opleidingsachtergrond** heeft, is het gebruik van formele opvang met een vrije bijdrage als meest gebruikte opvangvorm hoger en het gebruik van informele opvang als meest gebruikte opvangvorm lager dan indien ze een lagere opleidingsachtergrond hebben. Hierbij aansluitend stijgt het gebruik van formele opvang met een vrije bijdrage en daalt het gebruik van formele opvang met IKT als het **maandelijks netto-gezinsinkomen** stijgt;
- Volgende **socio-economische** verschillen worden gevonden: alleenstaanden, kansarme gezinnen en gezinnen met een moeder van niet-Belgische origine maken meer gebruik van formele opvang met IKT als meest gebruikte opvangvorm dan gehuwden/samenwonenden, niet-kansarme gezinnen en gezinnen met een moeder van Belgische origine. Gezinnen met een moeder van niet-

Belgische origine doen ook minder beroep op de grootouders als meest gebruikte opvangvorm dan gezinnen met een moeder van Belgische origine;

- Er worden ook **provinciale** verschillen gevonden die samenhangen met de provinciale spreiding in het aantal plaatsen formele opvang per 100 kinderen. Zo is het gebruik van formele opvang met IKT als meest gebruikte opvangvorm het hoogst in Limburg en het laagst in Antwerpen, het gebruik van formele opvang met een vrije bijdrage als meest gebruikte opvangvorm het hoogst in Vlaams-Brabant en het laagst in Limburg, en het gebruik van informele opvang als meest gebruikte opvangvorm het hoogst in Antwerpen en Limburg;
- Er zijn ook verschillen m.b.t. **verstedelijingsgraad**. Zo is het gebruik van formele opvang met IKT als meest gebruikte opvangvorm het hoogst in groot- en centrumsteden en kleinstedelijk provinciaal gebied, het gebruik van formele opvang met een vrije bijdrage als meest gebruikte opvangvorm het hoogst in stedelijk gebied rond Brussel en de grootstedelijke rand, het gebruik van informele opvang als meest gebruikte opvangvorm het hoogst in overgangsgebied.

De keuze van de opvangvorm:

- In vergelijking met formele opvang als meest gebruikte opvangvorm, wordt er in mindere mate gekozen voor informele opvang als meest gebruikte opvangvorm omwille van opvoedkundige redenen (d.i. de aanwezigheid van andere kinderen en de stimulatie van de ontwikkeling) en meer omwille van dienstverleningsredenen (d.i. de beschikbaarheid later tijdens schooldagen, de opvangmogelijkheden voor andere kinderen binnen het gezin en het meevallen van de kostprijs);
- Binnen de formele opvang, wordt er meer voor gezinsopvang als meest gebruikte opvangvorm gekozen omdat er rekening wordt gehouden met de eigenheid (persoonlijkheid, specifieke zorgen, etc.) van het kindje en omwille van de huiselijke sfeer of kleinschaligheid;
- De grote meerderheid, namelijk 89%, van de (*regelmatige en beperkte*) gebruikers zitten in de opvang van hun voorkeur. M.a.w. 10% tot 15% (afhankelijk van de meest gebruikte opvangvorm met 15% voor de groepsopvang met een vrije bijdrage) zitten niet in hun principiële voorkeursopvang;
- Indien men niet in de voorkeursopvang zit, wilt iets meer dan de helft van de gebruikers (53.3%) beroep doen op groepsopvang met IKT. Op de tweede plaats komt de gezinsopvang met IKT (19.3%) en op een gezamenlijke derde plaats de groepsopvang met een vrije bijdrage en de grootouders (resp. 9.4% en 9.3%);
- De redenen voor de principiële voorkeur bij de gebruikers die niet in hun voorkeursopvang zitten, verschillen naargelang de opvangvorm waarnaar de principiële voorkeur uitgaat. Opvoedkundige redenen liggen minder vaak aan de basis voor een principiële voorkeur voor grootouders, maar de kostprijs, de soepelheid wat betreft de opvanguren en het vertrouwen worden wel vaker als reden vermeld;
- De gebruikers die niet in hun voorkeursopvang zitten en formele opvang met een vrije bijdrage (groeps- of gezinsopvang) als principiële voorkeursopvang heeft, halen vaker de redenen aan van soepelheid in opvanguren en kwaliteit van de verzorging. De goede bereikbaarheid van de opvang wordt vaker aangehaald als reden voor een principiële voorkeur voor groepsopvang (met of zonder IKT), terwijl meer inspraak en actieve betrokkenheid vaker wordt aangehaald als reden voor de principiële voorkeur voor gezinsopvang (met of zonder IKT).

Opvang op atypische momenten door regelmatige gebruikers:

- Onder opvang op atypische momenten wordt verstaan: vroege opvang (voor 7 uur), late opvang (na 18 uur), langdurige opvang (meer dan 11 uur per dag), nachtopvang en opvang tijdens het weekend (zaterdag en zondag);
- Ongeveer 36% van de *regelmatige* gebruikers maakt gebruik van formele en/of informele opvang op atypische momenten (tijdens één of meerdere dagen in de week). Specifiek voor de formele opvang bedraagt dit aandeel ongeveer 16%, wat driemaal kleiner is dan het aandeel van 49% voor de informele opvang;
- Zowel voor de formele als informele opvang is opvang na 18 uur de meest voorkomende vorm van opvang op een atypisch moment (resp. 9.3% en 34.5%). Opvallend is dat opvang langer dan 11 uur per dag, opvang 's nachts en tijdens het weekend zelden voorkomt in de formele opvang maar toch een belangrijk deel uitmaakt van de informele opvang. Dit duidt erop dat de informele opvang meer flexibel is, en mogelijks naast de formele opvang wordt ingezet;
- Het aandeel formele opvang op atypische momenten door *regelmatige* gebruikers is het hoogst als men het meest gebruik maakt van gezinsopvang met een vrije bijdrage (23.9%); De groep regelmatige gebruikers dat formele opvang gebruikt na 18 uur doet het meest beroep op de groepsopvang (zowel met IKT als met een vrije bijdrage);
- Het formele en/of informele opvanggebruik op atypische momenten is hoger voor de oudste kinderen (2.5 jaar tot 3 jaar; 39.8%) en in West-Vlaanderen (42.5%);
- Alleenstaanden zijn grotere gebruikers van formele en/of informele opvang op atypische momenten dan samenwonenden/gehuwden (43.1% versus 34.7%) en dit voornamelijk binnen de informele opvang (72% versus 47.5%);
- Het formele en/of informele opvanggebruik op atypische momenten is hoger indien beide ouders voltijds werken (38.8%) dan indien de moeder deeltijds werkt of in tijdelijke arbeidsonderbreking is of indien beide ouders deeltijds werken. Wat betreft **werkregime** van de ouders, wordt het meest gebruik gemaakt van formele en/of informele opvanggebruik op atypische momenten door een werkende alleenstaande ouder (48.5%);
- Gezinnen waar de moeder of de vader enkel **werkuren** overdag heeft, maken minder gebruik van formele en/of informele opvang op atypische momenten, dan gezinnen waar de moeder of vader werkuren overdag heeft maar met onverwachte overuren, in een ploegenstelsel werkt of iedere week wisselende uren heeft (met een max. verschil van ongeveer 23% voor de moeders en 10% voor de vaders).

Onvervulde behoefte aan formele opvang:

- De onvervulde behoefte aan formele opvang bij **niet-schoolgaande kinderen** tussen 3 maanden en 3 jaar is onderzocht bij gebruikers van formele opvang (al dan niet in combinatie met informele opvang), bij gebruikers van enkel informele opvang en bij niet-gebruikers van formele én informele opvang;
- Ongeacht de reden waarom men niet méér gebruik kan maken van formele opvang, geeft 11.5% van de (*regelmatige en beperkte*) **gebruikers van formele opvang** aan een extra nood te hebben aan formele opvang met een omvang van gemiddeld 1.9 dagen extra per (5-dagen) week. De extra nood aan formele opvang is sterker aanwezig bij gezinnen met een niet-werkende moeder

(24.7%), met een moeder van niet-Belgische origine (19.8%) en bij kansarme gezinnen (22.4%) en heeft ook een grotere omvang bij deze groepen van gebruikers van formele opvang (resp. gemiddeld 2.8, 2.6 en 3.2 dagen per week);

- De meest aangehaalde redenen waarom gebruikers met een extra nood aan formele opvang niet méér gebruik kunnen maken van formele opvang zijn de volgende: de openingsuren passen niet (41.2%), de opvang is te duur (31.5%) en er is te weinig plaats in de opvang (27.1%). Wanneer enkel gekeken wordt naar de reden 'er is te weinig plaats in de opvang' voor het bepalen van een zuivere behoefte aan formele opvang vanwege plaatstekort, heeft **3.1%** van de gebruikers van formele opvang nog een onvervulde behoefte aan formele opvang met een omvang van **gemiddeld 2.2 dagen per (5-dagen) week**;
- **29.3%** van de (*regelmatige en beperkte*) **gebruikers van enkel informele opvang** geeft aan een nood te hebben aan formele opvang. Dit aandeel is sterker aanwezig bij gezinnen met een moeder van niet-Belgische origine dan bij gezinnen met een moeder van Belgische origine (38.2% versus 25.3%). De omvang van de onvervulde behoefte bij gebruikers van enkel informele opvang bedraagt **gemiddeld 2.5 dagen per (5-dagen) week**;
- **24.5%** van de **niet-gebruikers** geeft aan een nood te hebben aan formele opvang. Dit aandeel is sterker aanwezig bij gezinnen met een niet-werkende moeder dan bij gezinnen met een werkende moeder (25.8% versus 17%). De omvang van de onvervulde behoefte bij niet-gebruikers bedraagt **gemiddeld 3.1 dagen per (5-dagen) week**;
- **De totale onvervulde behoefte** aan formele opvang voor **niet-schoolgaande kinderen** tussen 3 maanden en 3 jaar in het Vlaamse Gewest bedraagt **8.6%**. Op populatieniveau komt dit overeen met ongeveer 13 473 niet-schoolgaande kinderen die **gemiddeld 2.6 dagen** in de week nood hebben aan formele opvang. Dit zorgt voor een totaal aantal nodige opvangdagen van ongeveer 35 559.
- De onvervulde behoefte aan formele opvang tijdens de schooluren is ook onderzocht bij voltijds en niet-voltijds **schoolgaande kinderen** tussen 2.5 en 3 jaar. Deze onvervulde behoefte bedraagt **5%** bij **voltijds** schoolgaande kinderen met een omvang van **gemiddeld 1.9 dagen** per (5-dagen) week en **9.6%** bij **niet-voltijds** schoolgaande kinderen met een omvang van **gemiddeld 2.3 dagen** per (5-dagen) week.
- **De totale onvervulde behoefte** aan formele opvang tijdens de schooluren voor **schoolgaande kinderen** tussen 2.5 en 3 jaar in het Vlaamse Gewest bedraagt **6.2%**. Op populatieniveau komt dit overeen met ongeveer 1 358 schoolgaande kinderen die **gemiddeld 2.1 dagen** in de week nood hebben aan formele opvang tijdens de schooluren. Dit zorgt voor een totaal aantal nodige opvangdagen van ongeveer 2 796.
- Tot slot, de **totale onvervulde behoefte** aan formele opvang voor **alle (niet-schoolgaande en schoolgaande) kinderen** tussen 3 maanden en 3 jaar in het Vlaamse Gewest bedraagt **8.3%**. Op populatieniveau komt dit overeen met ongeveer 14 831 kinderen die **gemiddeld 2.6 dagen** in de week nood hebben aan formele opvang. Dit zorgt voor een totaal aantal nodige opvangdagen van ongeveer 38 354. Deze cijfers laten Kind en Gezin toe het totale aantal extra nodige opvangplaatsen te berekenen.